

Regeringens proposition

1975/76: 59

om ändringar i lagen (1973: 371) om kontant arbetsmarknadsstöd;

beslutad den 30 oktober 1975.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

INGEMUND BENGTTSSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås bl. a. att det kontanta arbetsmarknadsstödet höjs från nuvarande 35 till 45 kr. per dag fr. o. m. den 1 januari 1976.

Förslag till**Lag om ändring i lagen (1973: 371) om kontant arbetsmarknadsstöd**

Härigenom föreskrives att 7, 18, 21 och 30 §§ lagen (1973: 371) om kontant arbetsmarknadsstöd skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***7 §**

Med tid under vilken sökanden enligt 6 § skall ha utfört förvärvsarbete jämföras tid då han

1. i enskilt hem vårdat åldring eller handikappad i sådan utsträckning att han varit förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande,

2. genomgått arbetsmarknadsutbildning för vilken statligt utbildningsbidrag utgått, fullgjort värnplikt eller åtnjutit föräldrapenning enligt 3 kap. 13 § lagen (1962: 381) om allmän försäkring, i samtliga fall dock tillsammans högst två månader,

3. haft semester, eller

4. eljest varit ledig av annan anledning än sjukdom, värnpliktstjänstgöring eller barns födelse med helt eller delvis bibehållen lön.

Vård som avses i första stycket första punkten skall anses förhindra sökanden att stå till arbetsmarknadens förfogande endast i fall då invaliditetstillägg enligt 9 kap. 2 § första stycket eller vårdbidrag enligt 9 kap. 4 § lagen (1962: 381) om allmän försäkring eller kommunalt vårdbidrag utgår.

18 §

Helt kontant arbetsmarknadsstöd utgår med 35 kronor för dag och halvt stöd med 18 kronor för dag.

Helt kontant arbetsmarknadsstöd utgår med 45 kronor för dag och halvt stöd med 23 kronor för dag.

21 §

I fråga om stödtagare som är gift och som sammanbor med maken reduceras stödet med hänsyn till makens inkomst. Med gift stödtagare likställs stödtagare, som stadigvarande sammanbor med annan, med vilken stödtagaren varit gift eller har eller har haft barn.

I fall som avses i första stycket utgår stöd med högst följande belopp.

I fall som avses i första stycket utgår stöd med högst följande belopp.

Nuvarande lydelse

Makes bruttointkomst för år	Stödbeloppets storlek
—23 000	35
23 001—24 000	34
24 001—25 000	33
25 001—26 000	32
26 001—27 000	31
27 001—28 000	30
28 001—29 000	29
29 001—30 000	28
30 001—31 000	27
31 001—32 000	26
32 001—33 000	25
33 001—34 000	24
34 001—35 000	23
35 001—36 000	22
36 001—37 000	21
37 001—38 000	20
38 001—39 000	19
39 001—40 000	18
40 001—41 000	17
41 001—42 000	16
42 001—43 000	15
43 001—44 000	14
44 001—45 000	13
45 001—46 000	12
46 001—47 000	11
47 001—	10

Föreslagen lydelse

Makes bruttointkomst för år	Stödbeloppets storlek
—23 000	45
23 001—24 000	44
24 001—25 000	43
25 001—26 000	42
26 001—27 000	41
27 001—28 000	40
28 001—29 000	39
29 001—30 000	38
30 001—31 000	37
31 001—32 000	36
32 001—33 000	35
33 001—34 000	34
34 001—35 000	33
35 001—36 000	32
36 001—37 000	31
37 001—38 000	30
38 001—39 000	29
39 001—40 000	28
40 001—41 000	27
41 001—42 000	26
42 001—43 000	25
43 001—44 000	24
44 001—45 000	23
45 001—46 000	22
46 001—47 000	21
47 001—48 000	20
48 001—49 000	19
49 001—50 000	18
50 001—51 000	17
51 001—52 000	16
52 001—53 000	15
53 001—54 000	14
54 001—55 000	13
55 001—56 000	12
56 001—57 000	11
57 001—	10

30 §

Ansökan om kontant arbetsmarknadsstöd göres skriftligen hos länsarbetsnämnden i det län där sökanden är bosatt. Vid ansökningen skall fogas intyg av arbetsgivaren om sökandens arbetsförhållanden samt de uppgifter i övrigt som behövs för bedömande av hans rätt till stöd.

Arbetsgivare skall på begäran utfärda intyg som avses i första stycket enligt formulär som fastställs av arbetsmarknadsstyrelsen.

Utbetalning av kontant arbetsmarknadsstöd göres av den allmänna försäkringskassa i vilken sökanden är inskriven.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Fråga om kontant arbetsmarknadsstöd enligt 1 § 4 och 14 § andra stycket prövas av arbetsmarknadsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1976.

Utdrag

ARBETSMARKNADSDEPARTEMENTET PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1975-10-30

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden Sträng, Johansson, Holmqvist, Aspling, Lundkvist, Geijer, Bengtsson, Norling, Feldt, Sigurdson, Zachrisson, Leijon, Hjelm-Wallén

Föredragande: statsrådet Bengtsson

Proposition om ändringar i lagen (1973: 371) om kontant arbetsmarknadsstöd

År 1973 beslutade statsmakterna (prop. 1973: 56, InU 1973: 23, rskr 1973: 251) om ett utvidgat samhälleligt stöd vid arbetslöshet. Till följd av detta beslut består sedan den 1 januari 1974 kontantstödet vid arbetslöshet av ersättning från erkända arbetslöshetskassor, kontant arbetsmarknadsstöd och omställningsbidrag. Storleken av helt kontant arbetsmarknadsstöd uppgår till 35 kr. per dag, medan halvt stöd utgår med 18 kr. per dag. Arbetsmarknadsstödet utgör skattepliktig inkomst. Vid behandlingen av nämnda proposition anslöt sig riksdagen till den tanken att storleken av det kontanta arbetsmarknadsstödet borde bestämmas med hänsyn tagen till utgående ersättningar från arbetslöshetskassorna och prövas i det årliga budgetarbetet.

Vid tiden för det kontanta arbetsmarknadsstödet införande varierade ersättningsnivån i arbetslöshetskassorna mellan 40 kr. och 120 kr. De kassor som vid denna tid hade ersättningsbelopp på 40 och 50 kr. har därefter med hänvisning till löneutvecklingen höjt dagersättningarna. Den 1 januari 1976 kommer sannolikt det lägsta faktiska ersättningsbeloppet inom arbetslöshetsförsäkringen att utgöra 50 kr. per dag, och andelen försäkrade tillhörande denna dagpenningklass att vara 0,1 %.

I anslutning till att särskilda åtgärder nyligen har föreslagits för att förbättra situationen för främst nytillträdande på arbetsmarknaden bör även det kontanta arbetsmarknadsstödet höjas. Jag anser det motiverat att stödet höjs från 35 till 45 kr. per dag. Halvt stödbelopp bör i enlighet härmed utgå med 23 kr. per dag. Höjningen bör gälla fr. o. m. den 1 januari 1976 och avse stöd som belöper sig på tiden efter detta datum. Den föreslagna höjningen föranleder ändringar i 18 § lagen (1973: 371) om kontant arbetsmarknadsstöd (ändrad senast 1975: 384).

Jag vill i detta sammanhang aktualisera några ytterligare ändringar beträffande det kontanta arbetsmarknadsstödet.

Kontant arbetsmarknadsstöd reduceras med hänsyn till sammanbörande makes inkomst. Nedsättning av stödbeloppet sker med 1 kr. per 1 000 kr. av makens årsinkomst mellan 23 000 och 48 000 kr. Uppgår makens inkomst till högst 23 000 kr. per år, sker ingen reduktion. Har maken en årsinkomst som överstiger 47 000 kr., reduceras det kontanta arbetsmarknadsstödet till 10 kr. Utgår endast halvt kontant arbetsmarknadsstöd inträder reduktionen, om makens årsinkomst överstiger 40 000 kr.

På grund av den föreslagna höjningen av det kontanta arbetsmarknadsstödet måste reduktionsreglerna ändras. Detta kan lämpligen ske genom att den nuvarande inkomstskalan i 21 § andra stycket lagen om kontant arbetsmarknadsstöd byggs ut så att lägsta stödbelopp, dvs. 10 kr., utgår vid en årsinkomst överstigande 57 000 i stället för som f. n. 47 000 kr. Dessutom bör de utgående beloppen i de olika inkomstgrupperna anpassas till höjningen av stödbeloppet från 35 till 45 kr.

Prövningen av ansökningar om kontant arbetsmarknadsstöd sker i princip hos länsarbetsnämnderna. Enligt 30 § fjärde stycket lagen om kontant arbetsmarknadsstöd prövas dock vissa frågor angående arbetslöshet på grund av strukturförändringar i näringslivet av arbetsmarknadsstyrelsen. Denna ordning kunde anses motiverad vid införandet av det kontanta arbetsmarknadsstödet med hänsyn till att de avsedda fallen av arbetslöshet kan vara mer svårbedömda än andra fall. Länsarbetsnämnderna har dock numera fått en sådan erfarenhet av prövningen av ersättningsreglerna i det kontanta arbetsmarknadsstödet att de bör kunna handha även nämnda bedömning. 30 § fjärde stycket bör därför utgå.

Enligt 7 § första stycket första punkten lagen om kontant arbetsmarknadsstöd jämföras i det kontanta arbetsmarknadsstödet med förvärvsarbete tid då sökanden i enskilt hem har vårdat åldring eller handikappad i sådan utsträckning att han har varit förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande. I 7 § andra stycket anges vissa fall av vård som skall anses utgöra hinder för vårdaren att stå till arbetsmarknadens förfogande. De fall som anges är då invaliditetstillägg enligt 9 kap. 2 § första stycket lagen (1962: 381) om allmän försäkring eller vårdbidrag enligt 9 kap. 4 § samma lag eller kommunalt vårdbidrag utgår. De nämnda folkpensionsförmånerna har numera erhållit en något annorlunda utformning (se SFS 1974: 784) och utgör därför inte längre ändamålsenliga exempel på fall som avses med 7 § första stycket första punkten lagen om kontant arbetsmarknadsstöd. Hänvisningarna i 7 § andra stycket sistnämnda lag till lagen om allmän försäkring bör utgå och jag föreslår därför att 7 § andra stycket upphör att gälla. Med den nu föreslagna ändringen avser jag inte att någon ändring i sak skall åstadkommas. Bedömningen av huruvida vårdinsatsen har varit av sådan omfattning att vederbörande har varit förhindrad att stå till

arbetsmarknadens förfogande får dock göras särskilt i varje enskilt fall. Därvid bör samma omständigheter som f. n. vara avgörande. De fall som avses bör således även i fortsättningen vara sådana där den vårdade har varit ur stånd att reda sig själv och på grund härav vid upprepade tillfällen dagligen varit i behov av hjälp av annan. Liksom hittills bör vårdbehovet och vårdens omfattning regelmässigt anses styrkt i sådana fall då kommunalt vårdbidrag har utgått.

Som en följd av den föreslagna höjningen av det kontanta arbetsmarknadsstödet bör utbildningsbidrag i form av dagpenning till dem som avses i 16 § fjärde stycket arbetsmarknadskungörelsen (1966: 368; omtryckt 1975: 822) höjas från 45 till 55 kr. per dag. Denna fråga ankommer dock på regeringen att besluta och kommer därför att anmälas i ett senare sammanhang.

Samtliga föreslagna ändringar bör träda i kraft den 1 januari 1976. Den föreslagna höjningen av det kontanta arbetsmarknadsstödet kan beräknas medföra ökade kostnader för staten med ca 5 milj. kr. för innevarande budgetår. Höjningen av utbildningsbidraget kommer att öka belastningen på arbetsmarknadsutbildningsfonden med ca 5 milj. kr.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga inom arbetsmarknadsdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1973: 371) om kontant arbetsmarknadsstöd.

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

